

BLOGI

Korona edelleen esillä OECD:n talouskasvatuksen kansainvälisen verkoston marraskuun kokouksessa

Taloulosaaminen | 02.12.2021 | Anu Raijas

KIRJOITTAJA

Anu Raijas
Talousosaamisen
neuvonantaja

OECD:n talouskasvatuksen kansainvälisen verkoston (OECD International Network on Financial Education INFE) kokous pidettiin 18.-19.11. jälleen virtuaalisena. Otan tässä esille kokouksen kohokohtia.

OECD/INFE:n piirissä on kerätty runsaasti tietoa koronapandemian vaikutuksista kansalaisten talouteen ja toimista heidän auttamisekseen. Uudessa G20/OECD-raportissa [Lessons Learnt and Effective Approaches to Protect Consumers and Support Financial Inclusion in the Context of COVID-19](#) käsiteltiin pandemian vaikutuksia kuluttajiin. Tehokkaiksi lähestymistavoiksi varmistaa taloudellisen osallisuuden ja kuluttajansuojan toteutuminen on havaittu kuluttajaongelmiin puuttuminen, huijausten ja petosten torjunta, toiminnan koordinointi, digitaalinen tunnistautuminen sekä tehokas valvonta ja valitusten käsittely. Toinen [raportti](#) tarkasteli koronapandemian vaikutuksia kotitalouksien taloudelliseen selviytymiskykyyn ja kuinka digitaalisella talousopetuksella voi tukea sitä. Esittelin tätä tutkimusta aiemmassa [blogissani](#).

OECD/INFE:n vastuulla oleva Global Money Week järjestetään 21.-27.3.2022. Viikon teemana on *Build your future, be smart about money*. Teemaviikkoa valmistelevia webinaareja tullaan järjestämään vuoden 2022 alussa. Edellisen vuoden toteutuksesta on julkaistu [raportti](#).

Naisten talousosaamisessa parantamisen varaa

Sukupuolten väliset erot taloudellisessa osaamisessa ja selviytymiskyvyssä ovat OECD/INFE-kokousten kestoaiheita. Vaikka Suomi on montaa muuta maata tasa-arvoisempi, koskettaa tämä meitäkin erityisesti taloudellisen tietämyksen ja kiinnostuksen osalta. Miesten ja naisten

taloustietämyksen eroihin on esitetty useita mahdollisia syitä. Osan sukupuolieroista selittävät sosioekonomiset tekijät, kuten ikä, koulutus ja ammattiasema. Naiset pitävät taloutta miehille kuuluvana toiminta-alueena ja heidän itseluottamuksensa raha-asioissa on usein miehiä heikompi. Kyse on osin myös kotitalouden sukupuolittuneesta työnjaosta, jossa raha-asioiden hoito kuuluu miehille. Lisäksi lasten talouteen kasvattamisessa vahvistetaan jo varhaisessa iässä taloudellisen toiminnan sukupuolittuneita stereotypioita, kulttuuria ja sosiaalisia normeja. Kun nämä eroja selittävät tekijät tunnustetaan, niihin olisi mahdollista pyrkiä vaikuttamaan.

OECD/INFE keräsi viime kesänä tietoa eri maiden talousopetuksen toimenpiteistä sukupuolten välisten erojen vähentämiseksi. Monessa maassa, kuten esimerkiksi Isossa-Britanniassa, Itävallassa, Italiassa, Espanjassa ja Australiassa, naiset on otettu talousosaamisen strategiassa yhdeksi tärkeimmistä kohderyhmistä. Esimerkiksi Australiassa on seurattu, mistä talousaiheista naiset ja miehet hakevat tietoa. Naisten tiedonhaku näytti painottuvan oman talouden hallintaan arjen tasolla. Miehet puolestaan hakivat eniten tietoa koroista, lainoista ja sijoittamisesta. Tässä tuotiin esille se, että tiedonjakamisessa tulee ottaa molemmat sukupuolet huomioon, eikä painotaa arjen talouden tietojen jakamisessa naisten toimintaa ja monimutkaisemmissa talousasioissa miehiä.

Suomen talousosaamisen strategia teoriasta käytäntöön ensi vuoden alusta

OECD/INFE pitää kirjaa talousosaamisen strategian toteutuksesta eri maissa. Strategiakonkareita, joilla on jo ainakin toinen strategiakerros menossa, on 25 maata. Ensimmäistä strategiaa implementoidaan 39 maassa. Suomi on nyt mukana tässä kategoriassa. Ensimmäisen strategian valmistelu on aktiivista 16 maassa. Suomen ensimmäinen strategia ja erityisesti sen tavoite olla maailman paras talousosaamisessa vuoteen 2030 mennessä sai kokouksessa huomiota. Talousosaamisen johtohenkilö maailmassa, professori Annamaria Lusardi *Global Financial Literacy Excellence Centerista*, ilmoitti muuttavansa Suomeen tämän takia. Toivon esille, että muutkin maat voisivat asettaa saman tavoitteen ja voisimme kenties kisata tässä.

OECD/INFE:n talousosaamisen työkalupakettia päivitetään. Koronapandemian vaikutuksesta siinä painotetaan nyt erityisesti taloudellista selviytymistä ja hyvinvointia. Seuraava koordinoitu tutkimus on suunnitteilla toteuttaa vuonna 2022-2023. OECD/INFE:n piirissä on nähty tarpeelliseksi kehittää digitaalisen talousosaamisen mittaamista. PISA 2018 -talousosaamista koskevaa tietoa hyödynnetään laajasti, myös meillä Suomessa. Seuraava talousosaamista koskeva PISA-tutkimus tehdään vuonna 2022 ja se julkaistaan vuonna 2024. Suomi ei ole tässä osiossa mukana.

Suomi on saavuttanut lyhyessä ajassa OECD/INFE:n piirissä arvostettavan aseman. On ollut

hienoa esitellä uutta talousosaamisen strategiaamme erityisesti nyt, kun sitä ensi vuoden alusta aletaan toteuttaa käytännössä.

Asiasanat

naiset, OECD, talousosaaminen